

17. Já jsem světlo světa

K tématu:

V hodině pracujeme s výrokem „Já jsem světlo světa...“ (J 8,12), se symbolem světla a s událostí uzdravení slepého (J 9,1-7, 35-38), které se k výroku vztahují. Hledáme společně vztah mezi lidskou zkušeností se světlem, biblickým textem a zdůrazníme jejich souvislost se svátostí křtu.

Cíl:

- Dítě má zažít, jaký význam má pro život světlo a jaké má vlastnosti, aby pak mohlo poznávat, že Bůh přináší do života „světlo“ a činí život jasnější a radostnější. Kdo věří, vidí hlouběji a dokáže postihnout podstatné.
- Dítě si má zopakovat událost o uzdravení slepého od narození u rybníka Siloe a všimnout si souvislosti události i znamení světla se svátostí křtu.

Pomůcky:

- pracovní listy
- svíčka a zápalky

k dynamice:

- nádoba s vodou z minulé hodiny a pro každé dítě kámen
- arch papíru vystřižený do tvaru kruhu, příp. žluté a oranžové šátky

METODICKÝ POSTUP

1. Opakování

Jednoduchými otázkami zopakujeme děj a poselství události Ježíšova křtu z minulé hodiny. Nakonec položíme dětem otázku, co mohou znamenat slova: „nebesa se otevřela“. Společně přemýšlíme, jak se stejný význam dá vyjádřit jinými slovy, např.: nebeská brána se otevřela, do nebe je volná cesta, cesta k Bohu je volná, kdo chce, může jít k Bohu.

Lidé viděli, jak se před Ježíšem po jeho křtu v řece Jordánu otevřela nebesa. Určitě se ptali: Co je to za podivuhodného člověka, že se před ním otevřela nebesa? Kdo jsi, Ježíši?

Tak se ptali lidé velice často, když na vlastní oči viděli, jak Ježíš dokáže uzdravovat, těšit, křísit mrtvé a přinášet lidem naději a radost. Co je to za člověka, že to všechno dokáže? To není obyčejný člověk.

Přemýšlíme, v jakých chvílích si lidé mohli říkat: „Kdo jsi, že to dokážeš?“ „Kdo jsi, že to umíš?“

Na tabuli můžeme napsat větu: „Kdo jsi, že dokážeš...“ a děti pod ní dopisují zázraky, které si vybavují z minulých ročníků, např.: uzdravit slepého, hluchého, proměnit vodu ve víno, rozmnožit chléb pro celý zástup lidí, vzkřísit mrtvou dívku, utišit bouři...

2. Modlitba

Zkusíme, jestli někdo z dětí umí odpovědět na otázku, kdo je Ježíš. Děti mohou vybírat z možností, se kterými pracovaly na druhé straně pracovního listu minulé hodiny, např.: bratr, učitel, přítel, chléb, světlo, dveře, dobrý pastýř, vinný kmen, cesta...

Jeden po druhém pak opakujeme oslovení, které je nám nejbližší nebo kterému nejvíce rozumíme: „Ježíši, jsi pro mě jako... (děti doplňují)“

3. Vlastní téma

Ježíš učil a svým jednáním dokazoval, že je Syn samého Boha, a proto přišel na svět, aby lidem ukázal, že i oni jsou děti Otce, který je má tak rád, že za ně dá i to nejcennější, co má, život svého jediného Syna.

Ježíš věděl, jak je těžké pochopit něco tak nepochopitelného, a tak se přirovnával k úplně obyčejným předmětům nebo povoláním, jejichž vlastnosti lidé znali, a dobře věděli, jak jsou užitečné.

Ukážeme dětem zapálenou svíci. Děti si mohou mezi sebou svíci podávat a kdo ji drží, může říci, jaká vlastnost světla jej při pohledu na svíci napadne, např.: světlo je jasné, horké... Aby se dětem jednodušeji přemýšlelo, mohou tvořit věty v já-formě, např.: Jsem jasné. Jsem horké. Pozor, pálím. Zářím. Snadno zhasnu. Jsem malé. Zaženu tmu.

Pro Izraelity bylo tehdy světlo každodenní základní potřebou. Svítlo se lampami naplněnými olejem. Světlo zahánělo tmu a nebezpečí. Pastýři rozdělávali ohně, aby chránili svá stáda. Ohně bylo třeba k přípravě jídla a pečení chleba.

Lidé znali slova prvního dne stvoření: „I řekl Bůh, buď světlo! A bylo světlo.“ (Gn 1,3), při modlitbě žalmu říkali, že Bůh přichází ve světle, že světlo jej zahaluje jako plášť (Ž 104,2) a také život ve štěstí a blahobytu přirovnávali k životu ve světle (Př 13,9).

Ježíš o sobě říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (J 8,12)

4. Práce s pracovním listem

Rozdáme dětem pracovní listy a děti si kolem světla dopíší, co o něm před chvílí říkaly. Pak si vlastnosti světla i výrok: „Já jsem světlo světa...“ dáme do souvislostí. Můžeme si všimnout, že lampa se světlem je také obrazem zeměkoule v Boží dlaní.

Děti pomocí zápisu doplňují větu: Ježíš o sobě říká: Já jsem světlo, které... září, zahání tmu a nebezpečí, potřebuji k životu, které umí a spálit, které mohu snadno zhasnout...“

Ježíš je světlo osvětlující svět. Kdo ho má, vidí hlouběji, pravdivěji a dokáže vidět důležité věci. Ježíš přináší světlo nebe do temnot země. Víra je jako světlo v temnotách. Ve světle víry můžeme vidět svět jasněji a pravdivěji.

Přemýšlíme, k jakému světlu by se Ježíš přirovnal dnes. (Reflektor, světlo slunce, ohňostrojek...)

Přečteme si věty, které vypovídají o tom, jak lidé vnímali Ježíše „jako světlem“. O každé větě řekneme, kdo ji řekl a v jaké chvíli.

„Mé oči viděly tvé spasení, světlo, jež bude zjevením pohanům.“ (L 2,30.32a)

Řekl Simeon, když přinesli malého Ježíše do chrámu.

„A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý.“ (Mt 17,2)

To viděli Petr, Jakub a Jan při Ježíšově proměnění na hoře.

„Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ (L 24,32)

Řekli učedníci jdoucí do Emauz, když poznali Ježíše.

* Svátost křtu

Slova „Já jsem světlo světa...“ potvrzuje Ježíš také svým jednáním, když uzdravuje člověka slepého od narození.

Na druhé straně pracovního listu je text J 9,1-7.35-38, do kterého děti doplňují slova, protože příběh znají ze čtvrté třídy.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“ Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ Plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči a řekl mu: „Jdi, umyj se v rybníce Siloe.“ – to slovo znamená Poslaný. On tedy šel, umyl se a když se vrátil, viděl.

Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebral?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“

Ježíš ho vyhledal a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena.

(podle J 9,1-7.35-38)

Práce s textem:

- Doplníme chybějící slova.
- Všimneme si, jak Ježíš slepého uzdravuje. Popíšeme si „léčebný postup“. (Ježíš nejdříve plivne na zem, blátem potřel slepému oči a posle ho umýt do rybníka Siloe. Když se muž umyje vodou

Práce s textem:

- Doplňíme chybějící slova.
- Všimneme si, jak Ježíš slepého uzdravuje. Popíšeme si „léčebný postup“. (Ježíš nejdříve plivne na zem, blátem potře slepému oči a pošle ho umýt do rybníka Siloe. Když se muž umyje vodou z rybníka, vrátí se mu zrak.) Ježíš navrácí světlo do očí slepce tak, že nemocný si vodou smyje z očí bláto.
- Slepý, který se umyl, viděl a vyznal svou víru. Podtrhneme slova, kterými uzdravený vyznal svou víru. Můžeme se zamyslet, jaký je rozdíl mezi slovy „pane“ a „Pane“.

„Uzdravení slepého“ se děje v každé svátosti křtu. Podobně jako si nemocný smývá z očí bláto slepoty, uzdravuje se a vidí světlo, smývá svátost křtu všechny hříchy a vrací člověku podobu, kterou Bůh ve svém stvoření zamýšlel. Pokřtěný se stává „novým stvořením“ „Božím dítětem“, pro kterého se „otevřít nebe“. Dostává světlo víry a příslib, že bude-li Ježíše následovat, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.

Pokřtěný dostává svíci, znamená toho, že Kristus je pro něj „světlem světa“.

Pokřtěný dostává na znamení očištění od slepoty hříchu bílý šat.

Pokřtěný dostává na znamení svého „nového života“ křestní jméno.

Slovem „Věřím“, které se podobá slovům uzdraveného, obnovujeme každé Velikonoce svůj křestní slib.

Text křestního slibu si přečteme a doplníme slova: „Ano.“ a „Věřím.“

* Znázornění křtu

V menší skupině si můžeme přijetí svátosti křtu znázornit podobně jako v minulé hodině pomocí dostatečně velké a hluboké nádoby, kterou naplníme vodou. Děti vezmou do dlaní kámen a jedno po druhém mohou ponořit obě dlaně do vody. Kámen nechají ležet na dně nádoby, obrátí dlaně a vynoří je. Kámen znázorňuje očištění od dědičného hříchu a obrácení dlaní a vynoření cestu k novému životu, k otevřenému nebi.

5. Dynamika

* Chodit ve tmě

V menší skupině si mohou děti vyzkoušet, jaké to je „chodit ve tmě“. Vždy jednomu dítěti zavážeme oči a dáme jednoduchý úkol, např. hodit papírek do koše, napsat své jméno na tabuli, najít svého kamaráda, odejít z místnosti, smazat tabuli, přinést nějakou věc, umýt si ruce apod. Děti také mohou jeden druhému psát na záda nebo do dlaní slova a pokoušet se je číst.

* Když se řekne...

Podobně jako v hodině č. 12, kdy děti přemýšlely o významu různých ustálených rčení o naslouchání, můžeme dětem říkat ustálená rčení o očích a vysvětlovat si, co znamenají a kdy je říkáme, např.: Co znamená, když se řekne: Měj oči otevřené! Má oči na stopkách. Pro oči nevidí. Přivři obě oči. Vidím to jinýma očima. Strach má velké oči. Co oči nevidí, to srdce nebolí. Má v očích světlo.

6. Závěr

* Koláž

Předem si připravíme arch papíru, vystřihneme z něj co největší kruh, rozdělíme jej na sedm výsečí a do středu napíšeme otázku „Kdo jsi, Ježíši?“ Do každé výseče můžeme na závěr každé hodiny toho tematického celku doplnit větu. „Já jsem... světlo světa,“ příp. „Já jsem světlo světa, které...“ a doplňovat vlastnosti symbolu. Na vnější okraj výseče dopisujeme příslušnou svátost (svátost křtu) a výseč vybarvíme žlutou barvou.

* Obraz ze šátků

Totéž můžeme znázornit pomocí žlutých, příp. oranžových šátků, které položíme vedle sebe. Na závěr tematického celku nám vznikne znovu „obraz otevřeného nebe“ složeného ze sedmi barev znázorňujících sedm svátostí.

Děti mohou vybrat z první strany pracovního listu jednu vlastnost světla a doplnit závěrečnou modlitbu: „**Ježíši, děkujeme ti, že se ve svátosti křtu stáváš světlem našeho života. Pomáhej nám být pro druhé také světlem, které...** (doplňujeme např. jasně svítí, zahání temnotu, potřebujeme k životu).“

7. Učivo

Ježíš o sobě říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (J 8,12) Ježíš přináší světlo nebe do temnot země. Kdo v něho věří, jako by mu v temnotách zářilo světlo. Ve světle víry můžeme vidět svět jasněji a pravdivěji.

„Uzdravení slepého“ se děje v každé svátosti křtu. Podobně jako si nemocný smývá z očí bláto slepoty, uzdravuje se a znovu vidí světlo, smývá svátost křtu všechny hříchy a vrací člověku podobu, kterou Bůh ve svém stvoření zamýšlel. Pokřtěný se stává „novým stvořením“, „Božím dítětem“, pro kterého se „otevívá nebe“. Dostává světlo víry a příslib, že bude-li následovat Ježíše, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.

KONTROLNÍ OTÁZKY:

- A) Pochopily děti pomocí znamení světla a biblického textu alespoň částečně, jaká důležitá věc se při křtu děje?
- B) Nezabývali jsme se příliš popisem udílení svátosti křtu?

17. Já jsem světlo světa

Ježiš o sobě říká: „JÁ JSEM SVĚTLO SVĚTA; KDO MĚ NÁSLEDUJE, NEBUDE CHODIT VE TMĚ, ALE BUDE MÍT SVĚTLO ŽIVOTA.“ (J 8,12)

Mě oči viděly tvé spase-
ní, světlo, jež
bude znamením
pohanům.
(L 2, 30-32a.)

A byl proměněn
před jejich očima;
jeho tvář zářila jako
slunce a jeho šat byl
oslnivě bílý.
(Mt 17,2)

Což nám srdce neho-
řelo, když s námi
na cestě mluvil
a otvíral nám Písma
(L 24, 32)

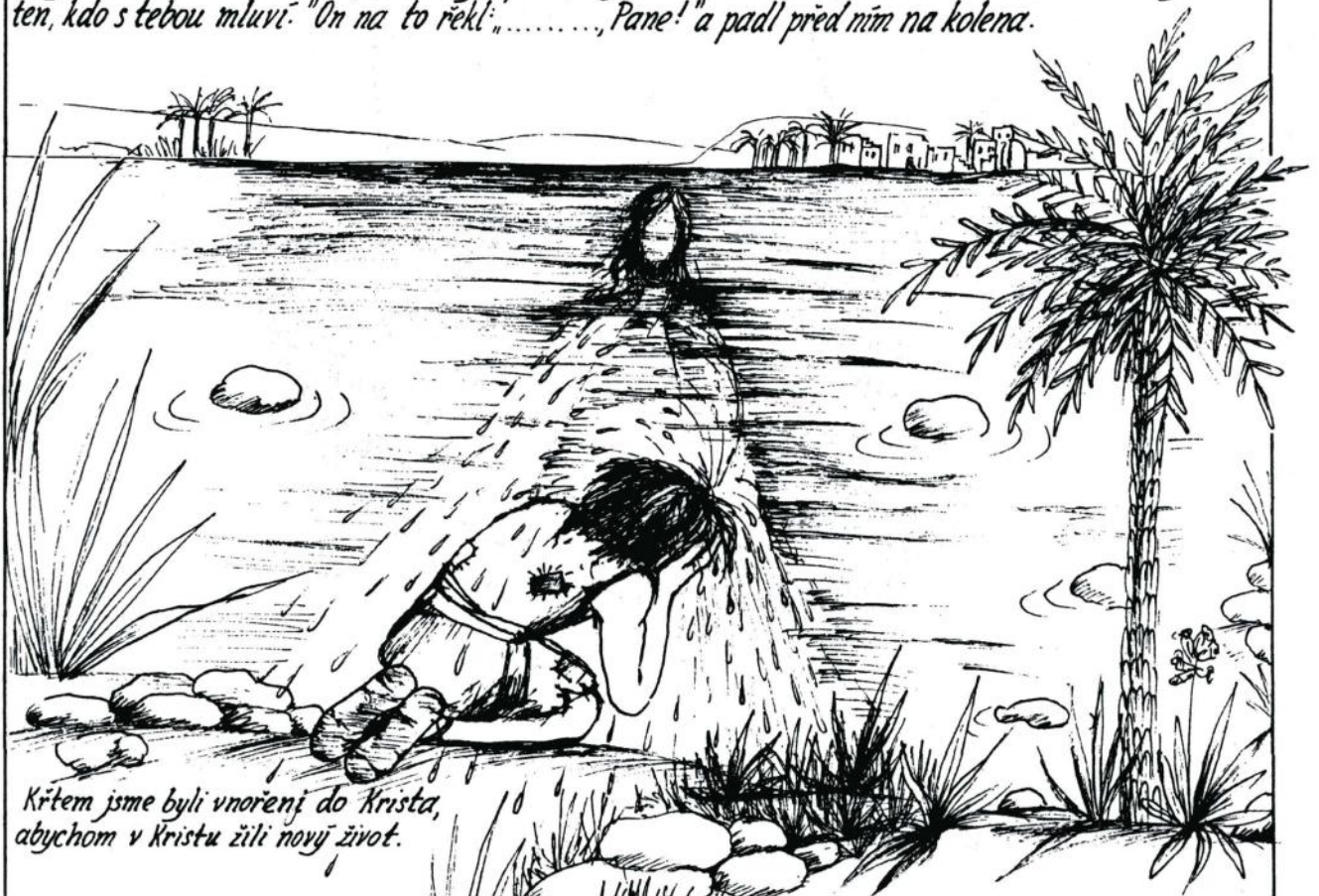

Svátost křtu

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození ..... Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil .....? On sám, nebo jeho rodiče?“ ..... odpověděl: „Nehřešil ani on ani jeho rodiče, je ..... , aby se na něm zjevily skutky Boží. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ Plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči a řekl mu: „Jdi, ... v rybníce Siloe.“ - to slovo znamená ..... On tedy šel, umyl se, a když se vrátil, ...

Sousedé a ti, kteří ho dříve vidali žebrať, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebrať? Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“ Ježíš ho vyhledal a řekl mu: „Věříš v Syna člověka? Odpověděl: „A kdo to je, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „....., Pane!“ a padl před ním na kolena.

Křtem jsme byli vnoreni do Krista, abychom v Kristu žili nový život.

Zřikáte se tedy ducha zla?

.....
I všeho, co působí?

.....
I všeho, čím se pyšní?

Věřte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

.....
Věřte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se narodil z Marie Panny, byl ukřižován a pohřben, vstal z mrtvých a sedí na pravici Otcově?

.....
Věřte v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpustění hříchů, vzkříšení mrtvých a život věčný?

